

Wet- en regelgeving

Groenbemesters en het GLB

Om te voldoen aan de vergroeningseis van 5% ecologisch aandachtsgebied (EA) kunt u er voor kiezen om een groenbemester/vanggewas te zaaien (wegingsfactor 0,3). Wegingsfactor 0,3 betekent dat 1 hectare vanggewas meetelt voor 0,3 hectare EA.

Vanggewassen die meetellen voor de vergroeningseisen zijn in 3 categorieën ingedeeld:

Categorie 1: Vanggewas Algemeen (van toepassing op de meeste groenbemesters!).

Categorie 2: Vanggewas Aaltjesbestrijding.

Categorie 3: Vanggewas Onderzaai.

Zie het onderstaande schema voor de eisen/voorwaarden die per categorie worden gesteld.

	Vanggewas Algemeen (categorie 1) (o.a. Doublet Plus, Saloon Plus, Humusmix, Terralife Solarigol, Nemaredux, Orgamax)	Vanggewas Aaltjesbestrijding (categorie 2) (o.a. Japanse haver, Tagetes, Zwaardherik)	Vanggewas Onderzaai (categorie 3) (Gras: o.a. Engels raaigras, Italiaans raaigras, Proterra Vlinderbloemige: o.a. Witte klaver, rode klaver, erwten, lupine)
Wegingsfactor	0,3	0,3	0,3
Samenstelling/mengsel	Mengsel van min. 2 toegestane soorten inzaaien	Mengsel van min. 2 toegestane soorten inzaaien. Elke soort moet min. 3% van het totale gewicht van het mengsel uitmaken	Gras of vlinderbloemige als onderzaai in de hoofdteelt (alle soorten gras en vlinderbloemige zijn toegestaan)
Inzaaidatum	Inzaaien na oogsten hoofdteelt en na 15 juli en uiterlijk 15 oktober	Uiterlijk 15 oktober	Gelijktijdig met inzaai hoofdteelt. Wanneer de hoofdteelt een wintergewas is gezaaid in de herfst, dan mag de onderzaai apart worden ingezaaid op het voorjaar. Oogst hoofdteelt uiterlijk 15 oktober.
Duur	Min. 8 weken op het land	Min. 8 weken op het land	Min. 8 weken op het land, tenzij er binnen 8 weken een nieuwe hoofdteelt wordt gezaaid
Zaaizaad (kg/ha)	Min. 75% van in de CSAR aanbevelende rassenlijsten aanbevolen zaaizaad hoeveelheid. En u zorgt voor een voldoende zichtbare bedekking van de bodem met het vanggewas.		
Meststoffen	V Toegestaan	V Toegestaan	V Toegestaan
Gewasbescherming	X Niet toegestaan vanaf oogst hoofdteelt en t/m 8 wekenperiode	X Niet toegestaan vanaf oogst hoofdteelt en t/m 8 wekenperiode	X Niet toegestaan gedurende 8 weken na oogst hoofdteelt, of tot inzaai van de volgende hoofdteelt
Maaien/beweiden	V/X Begrazen of maaien mag in 8 wekenperiode alleen als er voldoende bedekking overblijft van het vanggewas (zie lijst RVO).	X Begrazen, maaien/klepelen of andere activiteiten die het gewas kunnen beschadigen zijn niet toegestaan.	V/X Begrazen of maaien mag in 8 wekenperiode alleen als er voldoende bedekking overblijft van het vanggewas (zie lijst RVO).
Bewijs	Aankoopbewijzen en etiketten van het zaaizaad 5 jaar bewaren in uw administratie		
Registratie inzaai/oogstdatum	Zaait u eerder of later dan opgegeven bij de gecombineerde opgave, geef de wijziging dan door bij RVO. Doe dit uiterlijk op de dag dat u echt gaat inzaaien.		Oogt u eerder of later dan opgegeven bij de gecombineerde opgave, geef de wijziging dan door bij RVO. Doe dit uiterlijk op de dag dat u echt gaat oogsten.
Overige	Vanggewassen na maïs op zand- en lössgronden tellen niet mee. Het vanggewas mag geen wintergewas zijn dat u in het najaar inzaait en in de winter of in het voorjaar oogst.		

Stikstofgebruiksnormen

Bij de teelt van een groenbemester heeft u recht op extra stikstofruimte. Onderstaand de normen en voorwaarden.

Gebruiksnormen groenbemesters*	Zand (wettelijk zand)	
	Klei	Zand (wettelijk zand)
Niet-vlinderbloemig	60 kg/ha N	50 kg/ha N
Vlinderbloemig	30 kg/ha N	25 kg/ha N

* De normen gelden niet voor groenbemesters die aansluiten op maïs.

Voorwaarden klei: inzaaien voor 15 september (!Wijkt af van GLB!) en ploegen nadat de groenbemester aantoonbaar min. 8 weken is geteeld.

Voorwaarden zand**: inzaaien voor 15 september (!Wijkt af van GLB!) en ploegen na 1 december.

**Zand- en lössgrond: Teelt u de groenbemester na graan, koolzaad, zomerpeen, blauwmaanzaad, karwij en vlas? Dan mag u rekenen met de stikstofgebruiksnorm van 100%. Teelt u de groenbemester na een ander gewas? Dan mag u voor de groenbemester op bouwland op zand- en lössgrond maar 50% van de stikstofgebruiksnorm gebruiken.

Mengsels en zelf samenstellen

Om te voldoen aan de gestelde eisen zijn er mengsels gemaakt met een speciaal NAK-label die voldoen aan de GLB-eisen.

Zelf mengen van losse componenten is ook toegestaan, zorg hierbij voor een juiste administratie van labels en aankoopbewijzen.

Eigen zaaizaad niet toegestaan voor EA

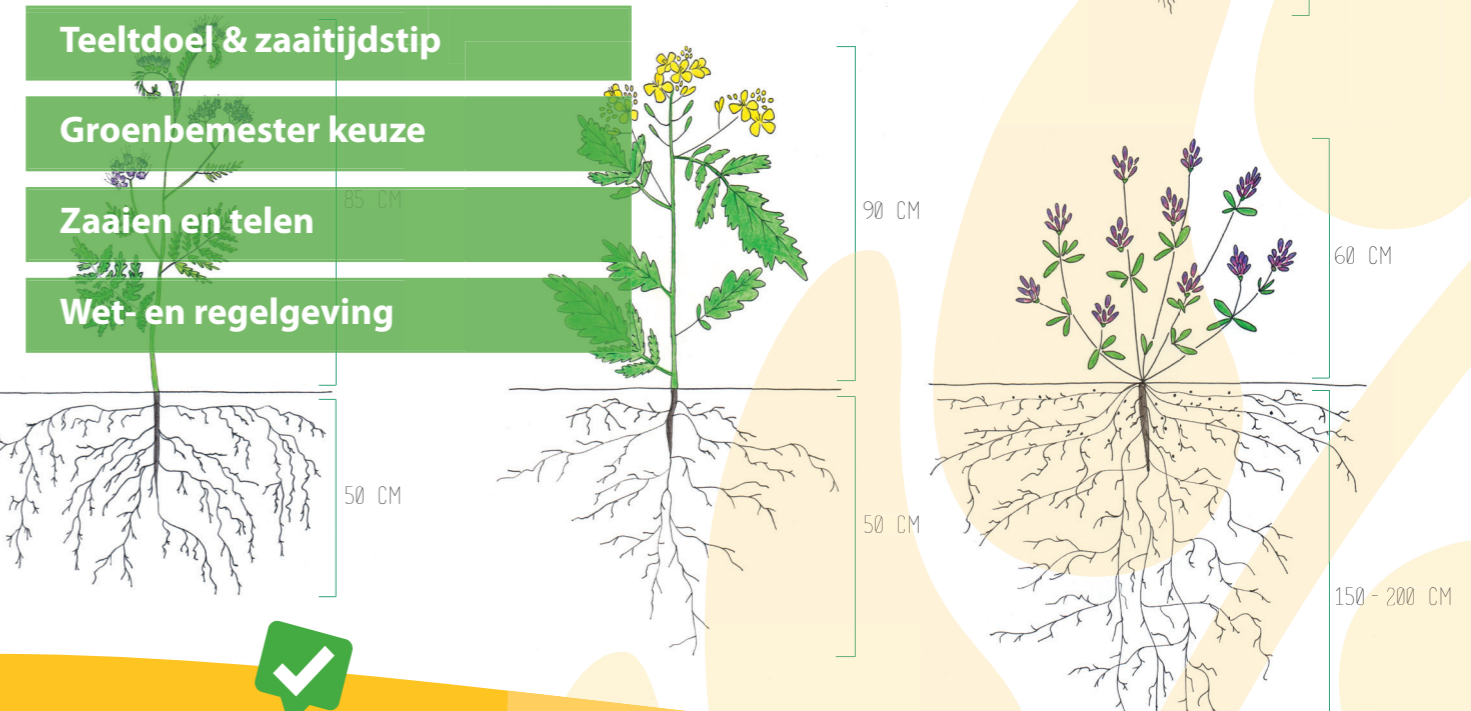
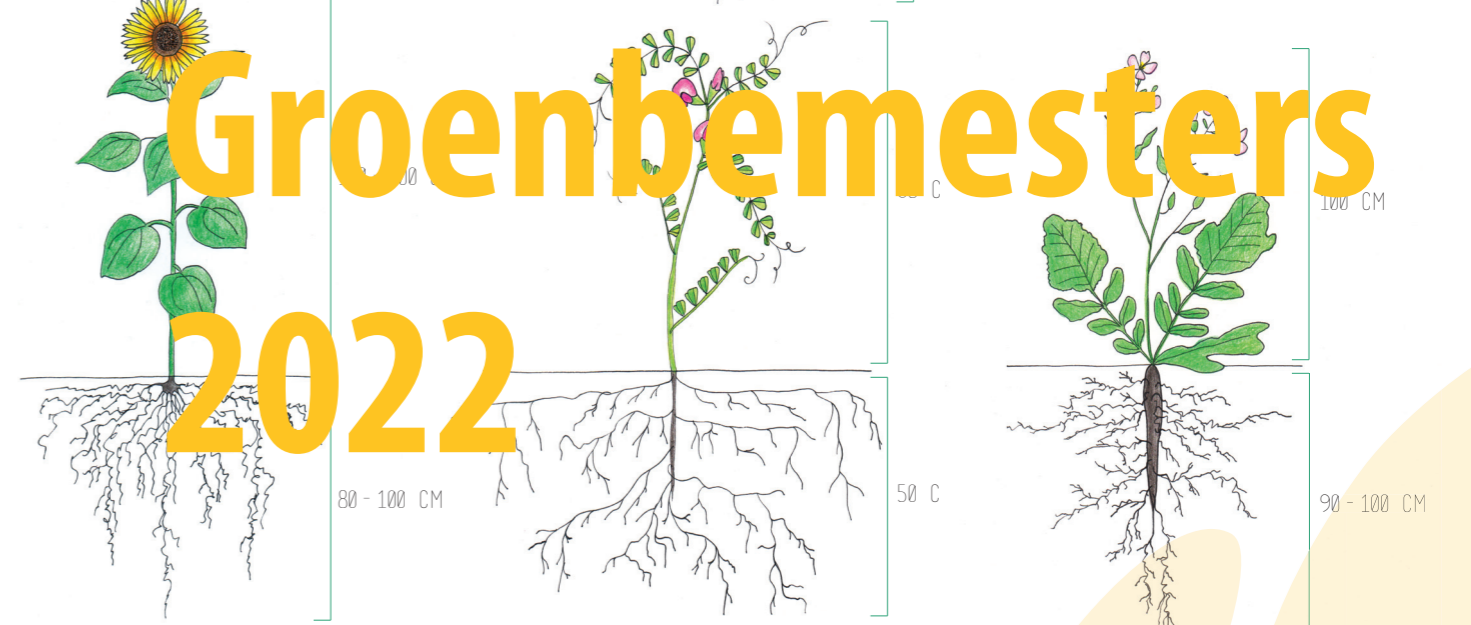
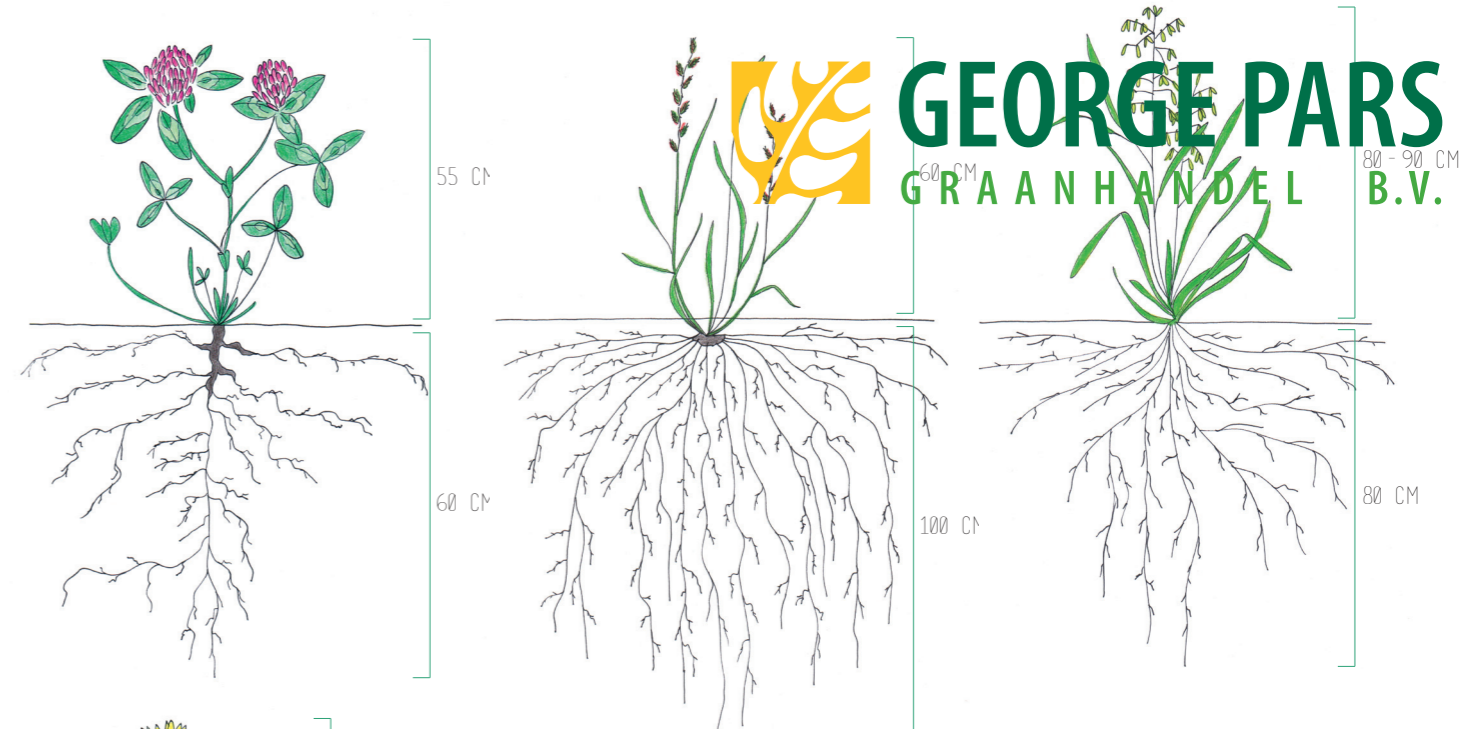
Het gebruik van eigen zaaizaad voor de EA (Ecologisch Aandachtsgebied) is niet toegestaan.

Contact

"We helpen u graag bij de keuze van uw groenbemester!"

GEORGE PARS GRAANHANDEL B.V.
BEZOEK:
Kl. de Vriesstraat 20
9079 KK Sint Jacobiparochie
Telefoon: 0518 491289
info@parsgranen.nl

POST:
Postbus 8
9076 ZN St. Annaparochie

WWW.PARSGRANEN.NL

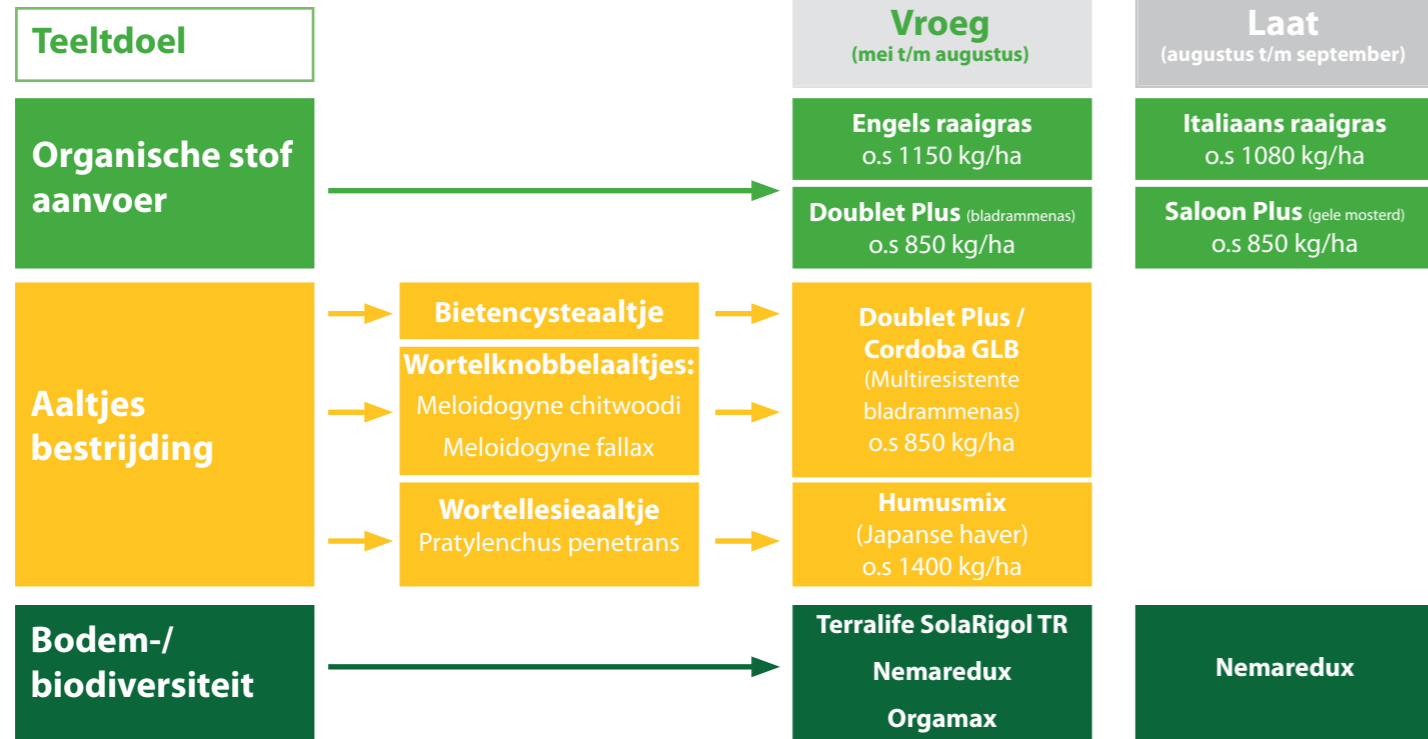
Groenbemesters: Voor een goede opbrengst

Groenbemesters zijn de basis voor uw volgende hoofdteelt. Ze leveren een bijdrage aan het verbeteren en voeden van uw bodem door de aanvoer van organische stof, structuurverbetering (*beworteling*), vastleggen van nutriënten (*uitspoeling tegengaan*), N-aanvoer, biodiversiteit en het bestrijden van schadelijke-aaltjes.

Het slagen van de groenbemester is zeer bepalend in hoeverre deze doelen worden behaald. Elke groenbemester heeft daarnaast zijn specifieke eigenschappen en teelthandleiding. In deze folder aandacht voor de groenbemesterkeuze en ons assortiment groenbemers.

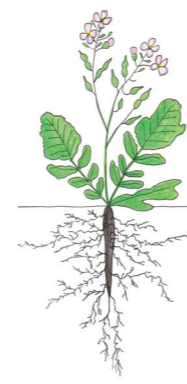
Welke groenbemester?

Welke groenbemester voor u schikt is hangt af van: het **perceel** (*historie/eigenschappen/aaltjes*), uw **teeltdoel** en het **zaaitijdstip**.

Overzicht groenbemers

Soort	Samenstelling	Zaaizaad hoeveelheid	Zaai periode	Levering organische stof	Vorst-gevoeligheid	N-gift	Kosten per ha	Opmerkingen
Engels raagrass	100% Engels raagrass tetra	25 kg/ha	Mei-aug	1150 kg/ha	Matig	60 kg/ha	± € 65	Let op bij zaai op lichte gronden (i.v.m. vrijlevende aaltjes)
Italiaans raagrass	100% Italiaans raagrass tetra	25 kg/ha	Mei-sept	1080 kg/ha	Matig	60 kg/ha	± € 55	Let op bij zaai op lichte gronden (i.v.m. vrijlevende aaltjes)
Doublet Plus / Cordoba GLB	97% BCA1 multi-resistente bladrammenas 3% Zwaardherik	20 kg/ha	Mei-aug	850 kg/ha	Sterk	60 kg/ha	± € 80	
Saloon Plus / Venice GLB	97% BCA2 gele mosterd 3% Bladrammenas	20 kg/ha	Aug-sept	850 kg/ha	Sterk	60 kg/ha	± € 55	Let op bij zaai op lichte gronden (i.v.m. vrijlevende aaltjes)
Humusmix	97% Japanse haver 3% Engels raagrass	60-80 kg/ha	Mei-aug	1400 kg/ha	Sterk	60 kg/ha	± € 125 - 165	Geschikt voor zwaardere gronden van >20% afslibbaar
Terralife SolaRigol TR	8% Alexandrijnse klaver, 1% deder, 7% vlas, 15% niger, 20% Japanse haver, 14% bladrammenas DeepTill TR en 35% zomerwikken	35 kg/ha	Mei-half aug		Sterk	60 kg/ha	± € 110	Geschikt voor zwaardere gronden van >20% afslibbaar
Nemaredux	65% Doublet bladrammenas 25% facelia 10% Trio zwaardherik	15-18 kg/ha	Juni-half sept		Sterk	60 kg/ha	± € 65 - 80	
Orgamax	50% Zonnebloemen 35% Japanse haver 15% Gele mosterd	20 kg/ha	Juni-begin aug	1400 kg/ha	Sterk	60 kg/ha	± € 65	Geschikt voor zwaardere gronden van >20% afslibbaar

Bladrammenas

- Beworteling** Penwortel
- Zaaizaad** 20 kg/ha
- Zaaitijdstip** Mei - augustus
- Zaaidiepte** 1 - 2 cm
- Grondsoort** Alle
- Bouwplan** Aardappelen, bieten, uien, granen, wortelen
- Vorstgevoeligheid** Sterk, vriest snel af

Eigenschappen Snelle bedekking (*onkruidonderdrukking*), lagen doorbreken (*penwortel*), aaltjesbestrijding. Mate waarin bietencysten worden bestreden wordt aangegeven met BCA: BCA 1 = 90% of hoger bestrijding bietencyste-aaltjes. BCA 2 = 70-90% bestrijding bietencyste-aaltjes.

Beheer Voldoende N meegeven (*ca. 60 kg/ha N*) voor een vlotte beginontwikkeling. Klepelen/maaien voordat het zaad rijp wordt. Na klepelen/maaien groeit bladrammenas weer verder.

Organische stof aanvoer:

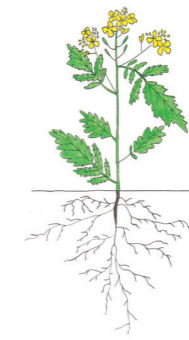
Zaaitijdstip:	15 jul	1 aug	15 aug	1 sept	15 sept	1 okt
Kg EOS/ha	2050	1600	950	650	350	150

Aaltjes Bestrijding:

- ✓ Bietencyste-aaltjes (*geel en wit*)
- ✓ Wortelknobbelaaltjes (*meloidogyne chitwoodi en fallax*)

Vermeerdering:

- ✗ Wortellessieaaltje (*pratylenchus penetrans*)
- ✗ Vrijlevende wortelaaltjes (*trichodorus primitivus en similis*)

Gele mosterd

- Beworteling** Penwortel
- Zaaizaad** 20 kg/ha
- Zaaitijdstip** Aug - september
- Zaaidiepte** 1 - 2 cm
- Grondsoort** Alle
- Bouwplan** Aardappelen, bieten, uien, granen, wortelen
- Vorstgevoeligheid** Sterk, vriest snel af

Eigenschappen Kruisbloemige, heeft een vlotte beginontwikkeling en grondbedekking (*onkruidonderdrukking*), aanvoer OS, resistentie tegen bietencyste-aaltjes (BCA 2). Daarnaast neemt Gele mosterd snel N op (*stikstof vanggewas*).

Beheer Voldoende N meegeven (*ca. 60 kg/ha N*) voor een vlotte beginontwikkeling. Bij najaarszaai weinig kans op zaadopslag. Voor ploegen klepelen / maaien bij veel massa.

Organische stof aanvoer:

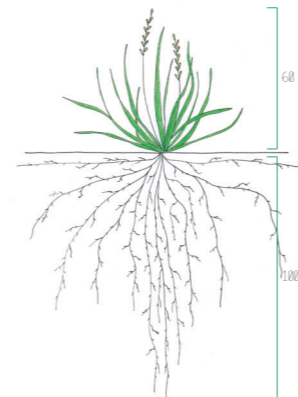
Zaaitijdstip:	15 jul	1 aug	15 aug	1 sept	15 sept	1 okt
Kg EOS/ha	1800	1250	750	500	350	250

Aaltjes Bestrijding:

- ✓ Bietencyste-aaltje (*geel en wit*)

Vermeerdering:

- ✗ Wortellessieaaltje (*pratylenchus penetrans*)
- ✗ Wortelknobbelaaltjes (*meloidogyne chitwoodi en fallax*)
- ✗ Stengelaaletje (*ditylenchus dipsaci*)
- ✗ Vrijlevende wortelaaltjes (*trichodorus primitivus en similis*)

Engels raagrass

- Beworteling** Diepe fijne beworteling
- Zaaizaad** 25 kg/ha
- Zaaitijdstip** Mei - augustus
- Zaaidiepte** 1,5 - 2 cm
- Grondsoort** Alle. Let op lichte gronden op vrijlevende aaltjes
- Bouwplan** Aardappelen, bieten, uien, granen
- OS aanvoer** 1150 kg/ha
- Vorstgevoeligheid** Matig

Eigenschappen Snelle grondbedekking, ontwikkeld veel massa en OS. De diepe intensieve beworteling zorgt voor een betere bodemstructuur. Kan ook worden vervoederd.

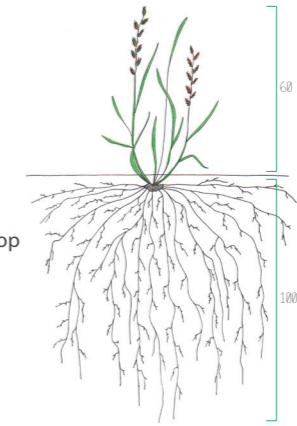
Beheer Voldoende N meegeven (*ca. 60 kg/ha N*) voor een vlotte beginontwikkeling. Voor ploegen klepelen / maaien bij veel massa.

Aaltjes Bestrijding:

- ✓ Bietencyste-aaltjes (*geel en wit*)
- ✓ Wortelknobbelaaltjes (*meloidogyne chitwoodi, fallax en naasi*)

Vermeerdering:

- ✗ Wortellessieaaltje (*pratylenchus penetrans*)
- ✗ Wortelknobbelaaltjes (*meloidogyne chitwoodi, fallax en naasi*)
- ✗ Vrijlevende wortelaaltjes (*trichodorus primitivus en similis*)

Italiaans raagrass

- Beworteling** Diepe fijne beworteling
- Zaaizaad** 25 kg/ha
- Zaaitijdstip** Mei - september
- Zaaidiepte** 1,5 - 2 cm
- Grondsoort** Alle. Let op lichte gronden op vrijlevende aaltjes
- Bouwplan** Aardappelen, bieten, uien, granen
- OS aanvoer** 1080 kg/ha
- Vorstgevoeligheid** Matig

Eigenschappen Snel beginontwikkeling. Ook geschikt voor late zaai. Kan worden vervoederd

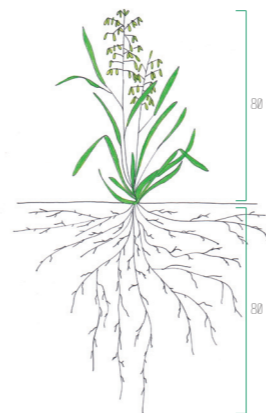
Beheer Voldoende N meegeven (*ca. 60 kg/ha N*) voor een vlotte beginontwikkeling. Voor ploegen klepelen / maaien bij veel massa.

Aaltjes Bestrijding:

- ✓ Bietencyste-aaltje (*geel en wit*)

Vermeerdering:

- ✗ Wortellessieaaltje (*pratylenchus penetrans*)
- ✗ Wortelknobbelaaltjes (*meloidogyne chitwoodi, fallax en naasi*)
- ✗ Vrijlevende wortelaaltjes (*trichodorus primitivus en similis*)

Japanse haver

- Beworteling** Fijne diepe beworteling
- Zaaizaad** 60 - 80 kg/ha
- Zaaitijdstip** Mei - augustus
- Zaaidiepte** 1 - 2 cm
- Grondsoort** Geschikt voor zwaardere gronden >20% afslibbaar
- Bouwplan** Aardappelen, uien
- OS aanvoer** 1400 kg/ha
- Vorstgevoeligheid** Sterk, vriest snel af

Eigenschappen Snelle kieming en daardoor snel bodembedekking (*onkruidonderdrukking*). Veel massa in korte tijd en OS aanvoer.

Beheer 60 kg N bemesten voor een vlotte ontwikkeling. Wanneer de haver voor de winter wordt ondergewerkt dan eerst maaien of klepelen.

Aaltjes Bestrijding:

- ✓ Wortellessieaaltje (*pratylenchus penetrans*)
- ✓ Stengelaaletje (*ditylenchus dipsaci*)

Vermeerdering:

- ✗ Wortelknobbelaaltjes (*meloidogyne chitwoodi en fallax*)
- ✗ Stengelaaletje (*ditylenchus dipsaci*)

Enkelvoudig of een mengsel?

Wanneer er schadelijke aaltjes op uw perceel zijn aangetroffen let dan goed op bij het zaaien van mengsels.

Veel mengsels bevatten waardplanten waardoor soorten binnen het mengsel elkaar tegen kunnen werken in de bestrijding van aaltjes.

Kies bij aaltjes-problemen voor een enkelvoudige groenbemester.

Zaai een mengsel bij voorkeur op zwaardere gronden (>20%).

Vlinderbloemigen Wanneer er stengelaaletjes op een perceel zitten let dan op met vlinderbloemigen in de mengsels (o.a. klavers, wicken).

Samenstelling mengsels

Beperk het aantal componenten in een mengsel tot maximaal 3 of 4. Alle soorten worden op dezelfde diepte gezaaid, op hetzelfde tijdstip en bij dezelfde hoeveelheid voedingsstoffen.

Dit betekent dat de omstandigheden niet altijd voor iedere soort optimaal zijn, met als risico dat de ene soort de andere overwoekert.

Beschikbare mengsels

✓ **DSV Terralife** (o.a. SolaRigol, WarmSeason, BetaSola)

✓ **Limagrain** (o.a. Nemaredux, Orgamax)

✓ **Op maat gemaakt** (let op de levertijd, min. 5 dagen)